

राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज

श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्थेचे

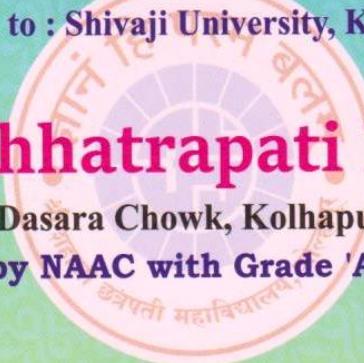

श्री शाहजी छत्रपती महाराज

श्री शाहजी छत्रपती महाविद्यालय

दसरा चौक, कोल्हापूर

Affiliated to : Shivaji University, Kolhapur.

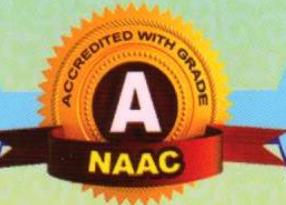

Shri Shahaji Chhatrapati Mahavidyalaya

Dasara Chowk, Kolhapur.

Accredited by NAAC with Grade 'A' (CGPA-3.13)

कला | वाणिज्य | विज्ञान
माहिती पुस्तिका
२०२५-२०२६

Arts | Commerce | Science
Prospectus
2025-2026

Admission to B.A. / B.Com. / B.Sc. / B.C.A. / M. Com.
As per Guidelines of NEP-2020
of
Govt. of Maharashtra & Shivaji University, Kolhapur

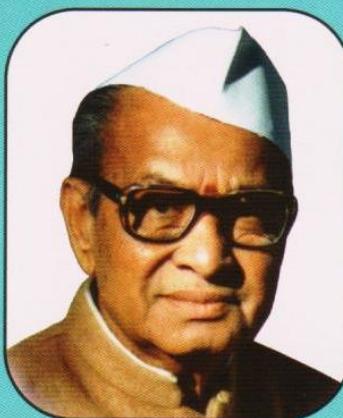
श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्था

२१६८, 'सी', दसरा चौक, कोल्हापूर.

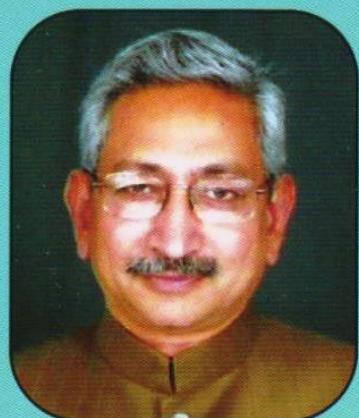
प्रेरणा

श्री. मानसिंग विजयराव बोद्रे
व्हाईस चीफ पेट्रन तथा
चेअरमन

स्व. श्रीपतराव बोंद्रेदादा
माजी कृषी राज्यमंत्री,
महाराष्ट्र राज्य

श्रीमंत शाहू छत्रपती महाराज
चीफ पेट्रन तथा खासदार

व सर्व संचालक मंडळ

Profile of Principal

Name:

Dr. R. K. Shanediwan

Qualifications:

M.A.B.Ed., NET, Ph. D. (Marathi),
M. A. (Political Science),
B. J., PGDGS, PGDT, CW&G
Hindi Pandit

Work Experience:

Teaching: 30 Years
Administrative: 7+ Years

Publication Details:

Research Papers: 100+
Major Research Project: 1
Minor Research Project: 4
Book Published: 16

श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्थेचे, श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालय, कोल्हापूर

* श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्था :

महान समाजसुधारक राजर्षी शाहू महाराज यांनी १८ एप्रिल, १९०१ साली 'व्हिकटोरिया मराठा बोर्डिंग हाऊस'ची सुरुवात केली. १९५० साली या सोसायटीचे नामकरण 'श्री शाहू छत्रपती मराठा शिक्षण संस्था' व बोर्डिंग हाऊसचे नांव 'श्री शाहू छत्रपती विद्यार्थी वसतिगृह' असे करण्यात आले. पुढील काळात दि. १४ ऑगस्ट १९७३ रोजी संस्थेच्या नावात 'श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्था' असा बदल करण्यात आला. सध्या संस्थेचे चीफ पेट्रन श्री शाहू छत्रपती असून व्हाईस चीफ पेट्रन तथा चेरमन मा. श्री. मानसिंग विजयराव बोंद्रे व मानद सचिव मा. श्रीमती संगीता विजयराव बोंद्रे (वहिनी) आहेत.

* श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालय :

संस्थेने १९७१ साली कला व वाणिज्य अभ्यासक्रम सुरु करून श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालयाची स्थापना केली. सध्या महाविद्यालयात एम.कॉम., बी.एस्सी. व बी.सी.ए. अभ्यासक्रम सुरु असून ४००० हून अधिक विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत.

* महाविद्यालयाचे क्वालिटी स्टेटमेंट :

The Institute is committed to meet academic excellence through quality education especially to socially and economically disadvantaged classes along with striving for Social Justice Equality for Masses and Value Inculcation for promotion of democracy in the society.

* महाविद्यालयाचे ब्रीद (Motto) :

◆ ज्ञानं ही परमं बलम् Knowledge is Supreme Power.

* महाविद्यालयाचे ध्येय आणि उद्दिष्ट्ये :

◆ सामाजिक जबाबदारी जोपासणारे शैक्षणिक गुणवत्तेचे केंद्र बनणे.

Vision: To be a socially responsible educational center for Academic Excellence.

◆ राजर्षी शाहूंच्या लोकशिक्षण, सामाजिक न्याय आणि समानता या मूल्यांची जपणूक करणे.

Mission: To strive for Rajarshi Shahu's ideals of mass education, social justice & equality.

◆ सामाजिक आणि आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांपर्यंत शिक्षण प्रसार करणे.

Objectives: Spread of education among socially & economically disadvantaged classes.

◆ शैक्षणिक आणि सांस्कृतिक कार्यक्रमातून विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्वाचा विकास साधणे.

Development of students' personality through co-curricular & extra-curricular activities.

◆ विद्यार्थ्यांमध्ये लोकशाही मूल्ये रूजविणे.

Promotion of democratic values among the students.

* महाविद्यालयाची वैशिष्ट्ये *

* नॅक 'A' मानांकन (NAAC) :

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद, बेंगलोरच्या माध्यमातून महाविद्यालयाच्या मूल्यांकनाची प्रक्रिया झाली असून सन २०२३ मध्ये पुनर्मूल्यांकन प्रक्रियेत महाविद्यालयास 'A' मानांकन (CGPA-3.13) प्राप्त झाले आहे.

* अँकडेमिक अँण्ड अँडमिनिस्ट्रिक्टिव ऑफिट (AAA) :

शिवाजी विद्यापीठ समितीकडून “विद्याविषयक दर्जा व विद्याविषयक प्रशासकीय दर्जा तपासणी” अर्थात (AAA) ची प्रक्रिया पूर्ण झाली असून समितीने महाविद्यालयास 'A' मानांकनासह विशेष गुणवत्ता पारितोषिकानेही सन्मानित केले आहे.

* नवीन शैक्षणिक धोरण अंमलबजावणी (Implementation of NEP-2020) :

शिवाजी विद्यापीठाकडून शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून नवीन शैक्षणिक धोरण (NEP-20) २.० लागू करण्यात आले आहे. या अनुषंगाने महाविद्यालयाने समिती गठीत केली आहे. या समितीच्या माध्यमातून नवीन शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी होण्याच्या दृष्टीने व विद्यार्थ्यांच्या कार्याचे / निष्पादनाचे मूल्यमापन होण्याच्या दृष्टीने CC Cards (प्रथम सत्रासाठी) तसेच CEP वही (द्वितीय सत्रासाठी) तयार केलेली आहे. याशिवाय भारतीय ज्ञानप्रणाली (IKS) या विषयाचे अध्ययन-अध्यापन सुलभ होण्याच्या हेतूने नोट्स तयार करून त्या विद्यार्थ्यांसाठी उपलब्ध केल्या आहेत.

* सर्टिफिकेट कोर्सेस (Certificate Courses) :

विद्यार्थ्यांमध्ये स्वयंरोजगार आणि अर्थर्जिनाची संधी निर्माण व्हावी यासाठी महाविद्यालयामध्ये शिवाजी विद्यापीठ मान्यताप्राप्त १७ प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम राबविले जातात. याशिवाय संस्थेने नव्याने मान्यता दिलेले ६ स्व-रचित प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम देखील सुरु झालेले आहेत.

* शिवाजी ग्रंथालय (Shivaji Library) :

महाविद्यालयामध्ये समृद्ध शिवाजी ग्रंथालय असून सर्वच विद्याशाखांतर्गत विविध ग्रंथांची उपलब्धता आहे. ग्रंथालयामध्ये स्थानिक, राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरांवरील लेखकांची साहित्यसंपदा विपुल प्रमाणात असून ग्रंथांची संख्या एक लाखाहून अधिक आहे. सध्या यु.जी.सी. इन्फिल्बनेट योजनेअंतर्गत ‘एन-लिस्ट’ द्वारे तीन लाखाहून अधिक ई-बुक्स व ६००० ई-जर्नल्स, डेटाबेस तसेच स्पर्धा परीक्षांसाठी आवश्यक असणारे विविध संदर्भ ग्रंथ, मासिके विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्यात आली आहेत..

* गुणवंत विद्यार्थ्यांसाठी शहाजी ऊर्जा पारितोषिके (Prizes) :

महाविद्यालयातील कनिष्ठ व वरिष्ठ विभागाकडील आजी-माजी प्राध्यापक, माजी विद्यार्थी, हितचिंतक व त्यांचे कुटुंबीयांनी विविध विषयांतर्गत पारितोषिके सुरु करण्यासाठी भरीव स्वरूपाची देणगी ठेव स्वरूपात ठेवली आहे. ही रक्कम आठ लाख रुपयांहून अधिक असून या ठेव रकमेच्या वार्षिक व्याजातून प्रतिवर्षी १०० हून अधिक पारितोषिके देण्यात येतात.

* नवोपक्रम (Innovative Programmes) :

महाविद्यालयाची गुणवत्ता उंचावण्याच्या दृष्टीने विविध नवोपक्रम सुरु केले आहेत. 'ॲकेडमिक कॅलेंडर'ची अंमलबजावणी अत्यंत गंभीर्यनि व काटेकोरपणे करण्यात येते. महाविद्यालयीन स्तरावर होणारे विविध उपक्रम, वेगवेगळ्या घटना-प्रसंगांची माहिती विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि महाविद्यालयाशी संबंधित सर्व घटकांना व्हावी या उद्देशाने 'शहाजी वार्ता' हे त्रैमासिक सुरु केले आहे. महाविद्यालयातील 'गुणवत्ता सुधार समिती'च्या माध्यमातून 'ॲडव्हान्स लर्नर आणि स्लो लर्नर' अशा दोन्ही स्तरांवर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात येते. अनेक समाजसुधारक तथा समाजक्रांतीकारक व्यक्तींच्या जीवन आणि कार्याचा परिचय होण्याच्या हेतूने 'श्रीपतराव बोंद्रे (दादा) स्मृती व्याख्यानमाला'चे प्रतिवर्षी आयोजन करण्यात येते. विद्यार्थ्यांना विविध शासकीय, सहकारी व खाजगी बँकांतील पदांच्या परीक्षांची तयारी होण्याच्या हेतूने महाविद्यालयामध्ये 'कै. श्रीपतराव बोंद्रे (दादा) स्पर्धा मार्गदर्शन केंद्र' कार्यरत आहे. याशिवाय प्राध्यापकांचे उद्भोधन होण्याच्या हेतूने 'शाहू क्लब'ची स्थापना करण्यात आली आहे. विद्यार्थ्यांमध्ये पर्यावरणविषयक जाणीव आणि जागृती निर्माण होण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालय प्रतिवर्षी पर्यावरणपूरक दसरा, दिवाळी, गणेशोत्सव, होळी, रंगपंचमी यांसारखे पर्यावरणपूरक उपक्रम राबविण्यावर भर देते. महाविद्यालयामध्ये 'सॉक्रेटिक क्लब'च्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांमध्ये वर्तमान घडामोर्डीवर मुक्त चर्चा आणि संवाद करण्यासाठी व्यासपीठ सुरु आहे. याशिवाय 'विद्यार्थी समुपदेशन कक्ष' या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिगत आणि शैक्षणिक समस्या निराकरण करण्यावर भर देण्यात येतो. महाविद्यालयातील सर्व शाखांकडील सर्व विभागांची स्वतंत्र विभागीय ग्रंथालये असून या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना संदर्भ ग्रंथ, संशोधनपर लेख उपलब्ध करून देण्यात येतात. याशिवाय महाविद्यालयाने सर्व शाखांतील सर्व विद्यार्थ्यांसाठी स्वतंत्र अंतर्गत मूल्यमापन वही तयार केली असून यामध्ये सत्रनिहाय अंतर्गत परीक्षा, गृहपाठ यांची नोंद घेतली जाते. महाविद्यालयामध्ये 'आओ भाषा सिखें', 'अल्फाज-ए-बयाँ' 'इंग्लिश गॅलरी' असे अभ्यासपूरक उपक्रम सुरु आहेत. वाणिज्य विभाग कॉमर्स फोरमच्या माध्यमातून नियमितपणे नाविन्यपूर्ण उपक्रम राबविण्यात येतात. विज्ञान शाखेकडील सर्वच विभागांनी स्टडी कॉर्नर्स स्थापन केले आहेत. या नव संकल्पनेच्या माध्यमातून प्रत्येक आठवड्याला विषयाशी संबंधित संकल्पना, संशोधक याबाबतची माहिती उपलब्ध करून देण्यात येते. बीसीए विभागाने माहिती व तंत्रज्ञानासंदर्भातील अद्यावत माहिती विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्याच्या हेतूने टेक्नो कॉर्नर सुरु केला आहे.

* युगांतर (Yugantar : Annual Magazine) :

महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांचा आविष्कार मोठ्या परिप्रेक्ष्यावर होण्याच्या दृष्टीने वार्षिक नियतकालिक 'युगांतर' प्रकाशित होते. या वार्षिक नियतकालिकामध्ये विद्यार्थ्यांच्या सर्जनशील लेखनाला प्रसिद्धी देण्यात येते.

* स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समिती (Women Empowerment Cell) :

स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समितीच्या माध्यमातून कुकिंग, भरतकाम, विणकाम, शिलाई, हेअर स्टाईल, सौंदर्य प्रसाधनाची निर्मिती, रेकझीन पर्सेस व स्कूल बॅग तयार करणे, मेहंदी, रांगोळी, राख्यांची निर्मिती करणे यासाठी विशेष प्रशिक्षण शिबिरे राबविण्यात येतात.

* **महर्षी वि. रा. शिंदे संशोधन केंद्र (Maharshi V. R. Shinde Research Center) :**

या केंद्राची स्थापना १ डिसेंबर १९७४ साली महाराष्ट्र राज्याचे माजी मुख्यमंत्री यशवंतराव चव्हाण यांच्या शुभहस्ते झाली. सन २०२० पासून या केंद्राला ऊर्जितावस्था प्राप्त होऊन संशोधन कार्यामध्ये कमालीची भरारी घेतली आहे. या केंद्राच्या माध्यमातून विविध संशोधने, प्रकल्पकार्य हाती घेऊन ते पूर्णत्वास नेले आहेत.

* **जिमखाना (Gymkhana) :**

महाविद्यालयामध्ये क्रिकेट, टेनिस, फुटबॉल, हॉकी, कुस्ती, खो-खो, सॉफ्टबॉल, शुटिंग, पॉवर लिफिंग, वेट लिफिंग, ज्युदो, तायक्वांदो, बॉक्सिंग, बॉडी बिल्डिंग, मल्लखांब, कॅरम, बुद्धिबळ, बेसबॉल, हॉकी, जलतरण, कबड्डी, हॅण्डबॉल, अंथलेटिक्स आदि खेळांच्या संदर्भातील सुविधा उपलब्ध आहेत. मुलींसाठी खास प्रशिक्षकाद्वारे अंरोबिक्स, कबड्डी, खो-खो, अंथलेटिक्स, योगा इ. खेळांची सोय आहे.

* **राष्ट्रीय छात्र सेना (National Cadet Corps) :**

महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासून राष्ट्रीय छात्र सेना विभाग कार्यरत असून विद्यार्थी-विद्यार्थीनींची गुणवत्तेनुसार निवड करण्यात येते. सध्या मुले व मुली यांच्यासाठी स्वतंत्र दोन युनिट कार्यरत आहेत.

* **राष्ट्रीय सेवा योजना (National Service Scheme) :**

विद्यार्थीना समाजाप्रती बांधिलकीचे भान निर्माण होण्याच्या दृष्टीने राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग महत्वपूर्ण भूमिका बजावतो. विविध सामाजिक उपक्रमांमध्ये महाविद्यालयातील विद्यार्थी-विद्यार्थीनींचा सक्रिय सहभाग हे या योजनेचे महत्वाचे अंग आहे. १५० विद्यार्थ्यांची प्रवेश मर्यादा असणाऱ्या या विभागातून विविध सामाजिक व पर्यावरणपूरक उपक्रम राबविण्यात येतात.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणामध्ये विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाचा विचार प्राधान्याने अभिप्रेत आहे. पारंपारिक शिक्षणाबरोबरच कौशल्याभिमुख अभ्यासक्रम महाविद्यालयात सुरु व्हावेत आणि त्यासाठी विद्यार्थ्यांनी सकारात्मक प्रतिसाद घावा अशी भूमिका राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणामध्ये अपेक्षित आहे. त्यादृष्टीने महाविद्यालयामध्ये विविध उपक्रम व कार्यक्रमांचे आयोजन होत असते. यामध्ये सर्वांनी सहभाग घ्यावा असा महाविद्यालयीन प्रशासनाचा प्रयत्न असतो.

शासकीय व महाविद्यालयीन स्तरावरील शिष्यवृत्त्या व फी सवलती

Government & Institutional Scholarships & Freeships

- 1) Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj Shikshan Shulk Shishyavrutti Scheme.
  - 2) Government of India Post-Metric Scholarship/Freeship.
  - 3) Post-Metric Scholarship/Freeship to VJNT Students.
  - 4) Post-Metric Scholarship/Freeship to OBC Students.
  - 5) Post-Metric Scholarship/Freeship to SBC Students.
  - 6) Fee Concession for Girl Students.
- १) **आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांना मिळणारी शुल्क सवलत (EBC) :**
 ज्यांच्या आई-वडीलांचे, पोषणास जबाबदार असणाऱ्या व्यक्तींचे वार्षिक उत्पन्न रु. ८,००,०००/- हून अधिक नाही अशा विद्यार्थ्यांना महाराष्ट्र शासनाकडून पूर्ण नादारी मिळते. ही नादारी फक्त अध्ययन शुल्क (Tuition Fee) आणि परीक्षा शुल्क यांना लागू आहे. इतर देय रकमांचा या नादारीत समावेश होत नाही.
- २) **प्राथमिक/माध्यमिक शिक्षकांच्या मुलांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती (PTC/STC) :**
 प्राथमिक व माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांच्या मुलांना शालांत परीक्षेत किमान शेकडा ४५ टक्केपेक्षा जास्त गुण मिळविले असल्यास शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क सवलती मिळतात.
- ३) **सैन्यातील जवानांच्या मुलांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती :**
 मा. जिल्हाधिकारी व अध्यक्ष, जिल्हा सैनिक, नाविक व वैमानिक मंडळ, कोल्हापूर यांचेकडून शैक्षणिक सवलतीस पात्र असल्याबद्दलच्या दाखल्यासहित अर्ज करणाऱ्या सद्यस्थितीत सैन्यात कार्यरत असणाऱ्या जवानांच्या मुलांना सर्व प्रकारच्या शुल्क सवलती मिळतात.
- ४) **वर्गीकृत जाती व जमातींच्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती:**
 केंद्र सरकारची शिष्यवृत्ती मिळविण्यास पात्र असलेल्या विद्यार्थ्यांना महाराष्ट्र शासनाकडून सर्व प्रकारच्या दिल्या जातात.

- **महत्वाची टीप :** ज्या विद्यार्थ्यांना ई.बी.सी. किंवा इतर शासकीय सवलती मिळणार नाहीत किंवा ज्यांनी सदर शिष्यवृत्त्यासाठी किंवा फी सवलतीसाठी वेळेत अर्ज दाखल केले नाहीत तर महाविद्यालयाची संपूर्ण फी भरावी लागेल याची नोंद घ्यावी. शासकीय फी माफी व सवलत या संदर्भातील अधिकची माहिती 'कार्यालय प्रमुख प्रबंधक' यांच्याकडून घ्यावी.

रॅगिंग विरोधी सक्त सूचना

महाविद्यालय परिसरात कोणत्याही प्रकारे रॅगिंग (छेडछाड/चेष्टा/मस्करी/मुलींकडे रोखून पाहणे/शेरेबाजी करणे/शारीरिक व मानसिक दुखापत करणे इत्यादी.) करण्यास सक्त मनाई आहे. कोणीही रॅगिंग करताना दोषी आढळल्यास किंवा रॅगिंगमध्ये सक्रिय अथवा निष्क्रियपणे सहभागी असेल किंवा कोणत्याही रॅगिंग सदृश्य कारस्थानात सहभागी होत असेल तर अशी व्यक्ती प्रचलित रॅगिंग विरोधी कायद्यान्वये शिक्षेस पात्र राहील. अशी व्यक्ती प्रचलित गुन्हेगारी विरोधी कायद्यानुसार शिक्षेस (तुरुंगवास/आर्थिक दंड) पात्र राहील याची गंभीर नोंद घ्यावी.

विद्यार्थी मित्रहो,

आपण वरिष्ठ महाविद्यालयात प्रवेश घेत आहात. महाविद्यालयाच्यावतीने आपले मनःपूर्वक अभिनंदन आणि हार्दिक स्वागत! शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी झाली आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणामध्ये विषयाच्या अनुषंगाने नवनव्या संकल्पना मांडण्यात आल्या आहेत. त्याचा परिचय पुढीलप्रमाणे....

- * **Major:** हा मुख्य विषय असून तीन वर्षांचा अभ्यासक्रम पूर्ण करून या विषयात पदवी प्राप्त होईल.
- * **Minor:** (अन्य कमी महत्वाचा विषय) या विषयामुळे विद्यार्थ्याला मुख्य विषयाच्या पलीकडे व्यापक समज प्राप्त होण्यास मदत होईल.
- * **DSC (Discipline Specific Course):** हा एका विद्याशाखेतून निवडलेला विषय असेल.
- * **OE (Open Elective):** बहुविद्याशाखीय ज्ञानप्राप्तीच्या उद्देशाने अन्य विद्याशाखेतून निवडलेला एक वैकल्पिक अभ्यासक्रम.
- * **VSC (Vocational Skill Course) व्यावसायिक कौशल्य अभ्यासक्रम:** मेजर विषयाशी संबंधित विषय ज्याआधारे कौशल्य व रोजगार प्राप्तीच्या संधी मिळतील.
- * **SEC (Skill Enhancement Course) स्किल एनहान्समेंट कोर्स:** कौशल्यवृद्धी अभ्यासक्रम, मेजरशी संबंधित विषयामुळे व्यावहारिक कौशल्ये प्राप्तीच्या संधी प्राप्त होतील.
- * **AEC (Ability Enhancement Course) क्षमता वृद्धिगत अभ्यासक्रम:** भाषिक कौशल्ये आत्मसात करणे आणि अभिव्यक्ती करणे याबरोबरच इंग्रजी भाषेत सक्षमता प्राप्त करण्याच्या उद्देशाने निवडलेला अभ्यासक्रम.
- * **VEC (Value Education Course) मूल्य शिक्षण अभ्यासक्रम:** नैतिक मूल्य वृद्धी करणारे अभ्यासक्रम - राष्ट्रप्रेम, राष्ट्रभक्ती, भारताचे संविधान, पर्यावरण अभ्यास, शाश्वत विकास समाविष्ट असणारे अभ्यासक्रम.
- * **IKS (Indian Knowledge System) भारतीय ज्ञान प्रणाली:** भारतीय साहित्य, संस्कृती, पारंपरिक वैद्यक पद्धती, खगोलशास्त्र, योग, अर्थशास्त्र इत्यादी क्षेत्रातील पारंपरिक ज्ञानाच्या विशाल भांडाराची जाणीव करून देतील असे मेजरशी संबंधित अभ्यासक्रम.
- * **Cocurricular Course (CC) :** हा अभ्यासक्रम प्रत्यक्ष सहभागात्मक कार्यावर आधारित असून याद्वारे सामाजिक संस्कृती, बांधिलकी, नैतिक मूल्ये, नेतृत्व व सहकार्य इ. ची ओळख होईल.
- * **FP (Field Project) क्षेत्र प्रकल्प:** ग्रामीण व शहरी सामाजिक-आर्थिक विकासाशी संबंधित समस्यांशी प्रत्यक्ष फिल्ड आधारित शिक्षण किंवा प्रकल्पांमध्ये सहभागी होण्याची आवश्यकता असलेले मेजरशी संबंधित अभ्यासक्रम.
- * **OJT (On the Job Training) इंटर्नेशिप/अप्रैंटिसेशिप:** एक कोर्स (मेजरशी संबंधित) ज्यामध्ये विद्यार्थ्याने शैक्षणिक संस्थेच्या बाहेरील घटकासह, व्यावसायिक क्रियाकलाप किंवा कार्य अनुभवामध्ये भाग घेणे आवश्यक आहे.
- * **CEP (Community Engagement Programme) समुदाय प्रतिबद्धता कार्यक्रम:** विद्यार्थ्यांना भारतीय ग्रामीण समाज, संस्कृती, परंपरा, व्यवसाय व संघटन इ.चे ज्ञान व्हावे आणि विविध समस्यांचा अभ्यास अनुभवाद्वारे करता यावा याच्याशी संबंधित अभ्यासक्रम.

मित्रहो, विषय निवडी संदर्भात आपल्याला अधिकची माहिती घ्यावयाची असेल तर अभ्यासक्रम निवड व मार्गदर्शन समितीशी संपर्क साधावा.

* वरिष्ठ महाविद्यालयात प्रवेश घेतानाचे निकष *

- महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक बोर्ड व इ. 12 वी परीक्षा उत्तीर्ण (कला, वाणिज्य व विज्ञान) झालेला असावा.
- 10+2 या शैक्षणिक धोरणानुसार इ. 10वी उत्तीर्णनंतर दोन वर्षे किंवा त्यापेक्षा अधिक डिप्लोमा किंवा तत्सम परीक्षा उत्तीर्ण.
- शिवाजी विद्यापीठाने निश्चित केलेल्या प्रथम वर्ष पात्रता (**Eligibility**) नियमांच्या अधीन राहून प्रथम वर्ष बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी./बी.सी.ए./एम.कॉम. ला प्रवेश देण्यात येतील. विद्यार्थ्यांकदून पात्रता निकष पूर्ण न झाल्यास त्याला विद्यापीठ परीक्षेस बसता येणार नाही.

**महाविद्यालयामध्ये पदवी व पदव्युत्तर प्रवेश घेण्यासाठीचे नियम शिवाजी विद्यापीठाचे सर्कुलर जावक क्र. संलग्नता/टी-२/परिपत्रक ७८३, ता. २६ जुले २०२३ प्रमाणे असतील.
शैक्षणिक शुल्क व इतर शुल्क तसेच प्रवेश रद्द याबाबत उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग,
महाराष्ट्र शासन व शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचेकडून वेळोवेळी येणाऱ्या
आदेशाप्रमाणे कार्यवाही केली जाईल.**

**बी. ए./बी. कॉम./बी. एस्सी./बी.सी.ए./एम. कॉम. भाग १ मध्ये प्रवेश घेणाऱ्या
विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना :**

- 1) DSC (Discipline Specific Course) पैकी कोणतेही तीन विषय (Courses) निवडावेत.
- 2) OE (Open Elective) चा विषय (Course) हा DSC शाखेव्यतिरिक्त असावा.
- 3) VSC/SEC (Vocational Skill Courses/Skill Enhancement Courses) चे विषय (Courses) हे DSC च्या विषयाशी निगडीत असावेत.
- 4) AEC/VEC/IKS (Ability Enhancement Courses / Value Education Courses / Indian Knowledge System) चे विषय (Courses) सर्वांना आवश्यक (Compulsory) असतील.
- 5) OJT/FP/CEP/RP/CC (On-Job Training / Field Project / Community Engagement Programme / Research Project / Co-Curricular Courses) चे विषय DSC विषयाशी निगडीत असावेत.
- 6) CC (Co-Curricular Courses) चे विषय हे विद्यापीठाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार निवडावेत.

सूचना: अंतर्गत मूल्यमापन प्रक्रिया सुलभ होण्याच्या दृष्टीने शिवाजी विद्यापीठ नियमानुसार महाविद्यालयाने तयार केलेली CIE Notebook प्रवेश घेतेवेळी घेणे अनिवार्य आहे.

• Prospectus Committee •

1) Prin. Dr. R. K. Shanediwan	2) Dr. R. D. Mandanikar	3) Dr. A. B. Balugade
4) Prof. Dr. N. S. Jadhav	5) Mr. R. J. Bhosale	6) Mr. M. V. Bhosale

B. A. Part I Semester I & II (NEP-2020 Pattern)

Vertical	Sr.	Subject/ Faulty	सत्र- १ (Semester- I)	सत्र २ (Semester -II)
DSC (Select Any THREE)	1	मराठी	रुजवात: भाग-१	रुजवात: भाग-२
	2	हिंदी	आधुनिक हिंदी साहित्य: भाग १	आधुनिक हिंदी साहित्य: भाग २
	3	English	Introduction to English Literature (Short Story) and Language (Word Classes)- I P- 01	Introduction to English Literature (Poetry) and Language (Morphology)- II P- 02
	4	इतिहास	मराठा स्वराज्याचा उदय आणि उत्कर्ष - १६००-१६८० (Rise & Growth of Maratha Swarajya 1600-1680)	छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा वारसा- १६३०-१७०७ (Legacy of Chhatrapati Shivaji Maharaj (1630-1707)
	5	भूगोल	प्राकृतिक भूगोल (Physical Geography)	मानवी भूगोल (Human Geography)
	6	राज्यशास्त्र	भारतीय संविधान (Indian Constitution)	भारतीय शासन (Indian Government)
	7	समाजशास्त्र	समाजशास्त्राची ओळख (Introduction to Sociology) P- 01	सामाजिक संस्थांचे बदलते स्वरूप (Changing Nature of Social Institutions) P- 2
	8	अर्थशास्त्र	भारतीय अर्थव्यवस्था- I(Indian Economy)- I	भारतीय अर्थव्यवस्था- II(Indian Economy)- II
	9	मानसशास्त्र	मैत्री आणि प्रेमाचे मानसशास्त्र (Psychology for Friendship and Love)- P - 01	आरोग्याचे मानसशास्त्र (Health Psychology)- P- 02
OE (Select Any ONE)	1	विज्ञान आणि तंत्रज्ञान	विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि प्रगती पेपर- १(Science Technology & Development)- P-01	विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि प्रगती पेपर- २ (Science Technology & Development)- P-02
	2	वाणिज्य	आर्थिक साक्षरता- I(Financial Literacy)- I	आर्थिक नियोजन (Financial Planning)
	3	आणि व्यवस्थापन	विपणन कौशल्ये - I(Marketing Skills)- I	डिजिटल विपणन (Digital Marketing)
SEC (Select Any ONE)	1	मराठी	व्यक्तिगत विकास व भाषिक कौशल्ये: भाग-१	व्यक्तिगत विकास व भाषिक कौशल्ये: भाग-२
	2	English	Conversational Skills in English- 01	Developing Writing Skills in English - 02
	3	इतिहास	ऐतिहासिक पर्यटन (Historical Tourism)	ऐतिहासिक सहलींचे व्यवस्थापन (Management of Historical Tours)
	4	मानसशास्त्र	आंतरवैयक्तिक कौशल्ये (Interpersonal Skills)	भावनिक बुद्धिमता कौशल्ये (Emotional Intelligence Skills)
AEC	1	Compulsory	English for Communication-I	English for Communication-II
IKS/ VEC	1	Compulsory	भारतीय ज्ञान पद्धती (IKS- Introduction to Indian Knowledge System) (Generic)	VEC- Welcoming Diversity for Building Society: Democracy, Elections & Indian Constitution)
CC/CEP	1	Compulsory	सह-अभ्यासक्रम CC- Co-Curricular Courses	समुदाय प्रतिबद्धता कार्यक्रम CEP- Community Engagement Programme

B. A. Part II Semester III & IV (NEP-2020 Pattern)

Vertical	Sr.	Subject/ Faulty	Semester- III: Major-III and IV	Semester- IV: Major-V and VI
MAJOR (Select Any ONE)	1	मराठी	III: निवडक मराठी कथा IV: समकालीन मराठी कविता	V: वाडमय प्रकाराचा अभ्यास: ललित गद्य- गवाक्ष VI: वाडमय प्रकाराचा अभ्यास: कादंबरी नांगरमुठी
	2	हिंदी	III: आधुनिक हिंदी गद्य साहित्य I – P - 03 IV: मध्यकालीन एवं आधुनिक हिंदी काव्य P- 04	V: आधुनिक हिंदी गद्य साहित्य II – P - 05 VI: आधुनिक हिंदी काव्य P- 06
	3	English	III: Introduction to English Literature (One Act Play) and Language (Speech Mechanism) – III IV: Indian English Literature: Indian English Poetry and Drama	V: Introduction to English Literature: Novel and Language (Phonology) P - 05 VI: Indian English Literature: Essay and Novel
	4	इतिहास	III: Making of Modern Maharashtra (1848 to 1960) P-03 IV: History of Modern India (1857 to 1920) P – 04	V: History of Modern Maharashtra (1960-2010) P - 05 VI: History of Modern India (1920-1950) P – 06
	5	भूगोल	III: Environmental Geography IV: Basics of Map Making (Practical)	V: Physical Geography of Maharashtra VI: Quantitative Techniques in Geography (Practical)
	6	राज्यशास्त्र	III: Maharashtra Government (P-3) IV: Indian Political Thinkers-I (P-4)	V: Political Process in Maharashtra (P-5) VI: Indian Political Thinkers-II (P-6)
	7	समाजशास्त्र	III: Social Problems in India III IV: Social Movements in India IV	V: Gender and Violence V VI: Sociology of Health VI
	8	अर्थशास्त्र	III: Macro Economics- I IV: Money and Banking	V: Macro Economics-II VI: Bank And Financial Markets
MINOR (Select Any ONE)	1	मराठी	समकालीन मराठी कविता	वाडमय प्रकाराचा अभ्यास: नांगरमुठी
	2	हिंदी	आधुनिक हिंदी गद्य साहित्य I – P - 03	व्यावहारिक हिंदी और कहानियाँ P - 04
	3	English	Indian English Literature: Indian English Poetry and Drama	Indian English Literature: Essay and Novel
	4	इतिहास	Making of Modern Maharashtra (1848 to 1960) P – 03	History of Modern Maharashtra (1960-2010) P – 04
	5	भूगोल	Environmental Geography	Physical Geography of Maharashtra
	6	राज्यशास्त्र	Maharashtra Government	Political Process in Maharashtra
	7	समाजशास्त्र	Sociology of Social Movement	Sociology of Gender
	8	अर्थशास्त्र	Money and Banking	Bank and Financial Markets
	9	मानसशास्त्र	Understanding Psychology P – 03	Counseling Psychology P – 05
OE (Select Any ONE)	1	Com. & Mgt.	Economy of Maharashtra - I	Economy of Maharashtra - II
	2		Retail Banking - I	Retail Banking - II
	3	Sci.& Tech.	Emerging Trends in Tourism - I	Tourism Planning and Management

Vertical	Sr.	Subject/ Faulty	Semester- III: Major-III and IV	Semester- IV: Major-V and VI
VSC (Major Specific) (Select Any ONE)	1	मराठी	I: समाज माध्यमे आणि भाषिक कौशल्ये	II: इ-तंत्रज्ञान आणि भाषिक कौशल्ये
	2	हिंदी	I: लेखन अभिव्यक्ति कौशल	II: भाषा शिक्षण कौशल
	3	English	I: English for Employability	II: English for Employability
	4	इतिहास	I: Introduction to Museology	II: Museum Management
	5	भूगोल	I: Soil Analysis (Practical)	II: Water Survey and Mapping
	6	राज्यशास्त्र	I: Election Management	II: Media and Politics
	7	समाजशास्त्र	I: Community Development I	II: Community Development II
	8	अर्थशास्त्र	I: Agricultural Marketing	II: Processing Cooperatives
SEC (Select Any ONE from Sr. No. 1 To 4)	1	इतिहास	III: Tourism and Cultural Heritage	IV: Tourism Marketing
	2	भूगोल	III: Geo-statistics and Data Visualization (Practical)	IV: Land Record (Practical)
	3	राज्यशास्त्र	III: Concepts of Political Science	IV: Concepts of Political Science
	4	मानसशास्त्र	III: Stress Management Skills	IV: Communication & Interview Skills
	5	मराठी	III: निवेदन व सूत्र संचालन कौशल्ये	IV: कार्यक्रमाचे व्यवस्थापन आणि भाषिक कौशल्ये
	6	हिंदी	III: अनुवाद सिद्धांत और स्वरूप	IV: अनुवाद सिद्धांत और व्यवहार
	7	English	III: Effective Public Speaking and Presentation Skills	IV: Introduction to Translation
	8	समाजशास्त्र	III: Application of Social Audit	IV: Case Studies of Social Audit
	9	अर्थशास्त्र	III: Financial Literacy	IV: Cooperative Administration and Audit
AEC	1	Comp.	English for Communication – III	English for Communication - IV
IKS (Major Specific) / VEC	1	मराठी	IKS: भारतीय लेखन विद्या	VEC: Environmental Studies
	2	हिंदी	IKS: हिंदी साहित्य भक्ति परंपरा : गुरु महिमा	
	3	English	IKS: Introduction to Indian Poetics	
	4	इतिहास	IKS: Maratha Folk Art	
	5	भूगोल	IKS: Water Management in Ancient India	
	6	राज्यशास्त्र	IKS: History of Indian Democracy	
	7	समाजशास्त्र	IKS: Jalsa and Social Change	
	8	अर्थशास्त्र	IKS: Ancient Indian Economic Thoughts	

B. A. Part III Semester V & VI (NEP-2020 Pattern)

Sr.	Subject	Semester V	Semester VI
1	English Compulsory	AECC- V	AECC - VI
Sr.	Subject	Semester V	Semester VI
1	Marathi	Paper No. VII, VIII, IX, X, XI	Paper No. XII, XIII, XIV, XV, XVI
2	Hindi	Paper No. VII, VIII, IX, X, XI	Paper No. XII, XIII, XIV, XV, XVI
3	English	Paper No. VII, VIII, IX, X, XI	Paper No. XII, XIII, XIV, XV, XVI
4	History	Paper No. VII, VIII, IX, X, XI	Paper No. XII, XIII, XIV, XV, XVI
5	Political Science	Paper No. VII, VIII, IX, X, XI	Paper No. XII, XIII, XIV, XV, XVI
6	Sociology	Paper No. VII, VIII, IX, X, XI	Paper No. XII, XIII, XIV, XV, XVI
7	Economics	Paper No. VII, VIII, IX, X, XI	Paper No. XII, XIII, XIV, XV, XVI
8	Geography	Paper No. VII, VIII, IX	Paper No. X, XI, XII, XIII, XIV

अ) सक्तीचे विषय (Compulsory Subject) : Skill Enhancement Course name

Sr.	Subject	Semester V	Semester VI
1	English	Interview and Personal Presentation Skill Part-I	English Interview and Personal Presentation Skill Part-II
2	History	History and Tourism	History and Tourism
3	Political Science	Research Methodology in Political Science	Political leadership and Communication
4	Sociology	Field work Research Method	Field work Research Method
5	Economics	Financial Services	Financial Services
6	Marathi	विपणन आणि भाषिक कौशल्ये	जाहिरात लेखन
7	Hindi	साक्षात्कार की तैयारी -I	साक्षात्कार की तैयारी -II
8	Geography	Water Analysis-I	Water Analysis-II

B. Com. Part I Semester I & II (NEP-2020 Pattern)

Vertical	Sr.	Subject/ Faculty	सत्र- १ (Semester- I)	सत्र २ (Semester -II)
DSC (Select Any THREE)	1	Accountancy	Accountancy Paper-I (Accounts of Partnership Firms)	Accountancy Paper-II (Single Entry & Accounts of Professional and Non-Profit Organizations)
	2	Business Administration	Business Administration Paper- I (Principles of Management)	Business Administration Paper- II (Functions of Management)
	3	Business Studies	Business Studies Paper-I (Fundamentals of Business)	Business Studies Paper-II (Introduction to Marketing)
	4	Business Economics	Business Economics Paper-I	Business Economics Paper-II
	5	Cost Accounting	Cost Accounting Paper-I (Introduction to Cost Accounting)	Cost Accounting Paper-II (Elements of Cost)
	6	Banking	Banking Paper-I (Money and Financial System)	Banking Paper-II
OE (Select Any ONE)	1	मानव्यविद्या	Marathi- मराठी भाषेचे अंतरंग	Marathi- साहित्याची रूपे
	2		Hindi- प्रयोजन मूलक हिंदी और कविताएं	Hindi-प्रयोजन मूलक हिंदी और कहानियां
	3		English-Basic English Usage (OE- I)	English-Improving Reading Comprehension in English (OE- II)
	4		Psychology- मानसशास्त्रीय प्रथमोपचार Psychological First Aid- I	Build Good and Break Bad Habits
	5		Economics- भारतीय कृषि अर्थशात्र Indian Economics of Agriculture)	Economics- भारतीय आर्थिक समस्या Indian Economic Problem)
		Science and Technology	नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापन Natural Disaster Management	मानवनिर्मित आपत्ती व्यवस्थापन Manmade Disaster Management
SEC (Select Any ONE)	1	Commerce and Management	Marketing Skills (Basic Marketing) Paper- I	Marketing Skills (Digital Marketing) Paper- II
	2		Accounting Skills (Preparation of Vouchers) Paper- I	Accounting Skills (Registers of PACs and Credit Cooperative Societies) Paper- II
	3		Communication Skills Paper- I	Soft Skills
	4		Applied Banking - I	Applied Banking - II
AEC	1	Compulsory	AEC-I: English for Business Communication-I	AEC-II: English for Business Communication-II
IKS/ VEC	1	Compulsory	भारतीय ज्ञान पद्धती (IKS- IKS- Indian Business Management)	VEC- Welcoming Diversity for Building Society: Democracy, Elections & Indian Constitution)
CC/CEP	1	Compulsory	सह-अभ्यासक्रम CC- Co-Curricular Courses	समुदाय प्रतिबद्धता कार्यक्रम CEP- Community Engagement Programme

B. Com. Part II Semester III & IV (NEP-2020 Pattern)

Vertical	Sr.	Semester- III: Major-III and IV	Semester- IV: Major-V and VI
MAJOR (Select Any ONE)	1	<u>DSC- A</u> -Accountancy Paper III <u>DSC- A</u> -Accountancy Paper IV	<u>DSC- A</u> -Accountancy Paper V <u>DSC- A</u> -Accountancy Paper VI
	2	<u>DSC- B</u> -Business Administration Paper III <u>DSC- B</u> -Business Administration Paper IV	<u>DSC- B</u> -Business Administration Paper V <u>DSC- B</u> -Business Administration Paper VI
	3	<u>DSC- C</u> -Business Studies Paper III <u>DSC- C</u> -Business Studies Paper IV	<u>DSC- C</u> -Business Studies Paper V <u>DSC- C</u> -Business Studies Paper VI
	4	<u>DSC- G</u> - Banking Paper III <u>DSC- G</u> - Banking Paper IV	<u>DSC- G</u> - Banking Paper V <u>DSC- G</u> - Banking Paper VI
MINOR (Select Any ONE)	1	Accountancy Paper III (Minor- I)	Accountancy Paper V (Minor- II)
	2	Business Studies Paper III (Minor- I)	Business Administration Paper V (Minor- II)
	3	Business Administration Paper III (Minor- I)	Business Studies Paper V (Minor- II)
	4	Banking Paper III (Minor- I)	Banking Paper V (Minor- II)
	5	Business Economics Paper III (Minor- I)	Business Economics Paper III (Minor-II)
	6	Cost Accounting Paper III (Minor- I)	Cost Accounting Paper IV (Minor- II)
OE (Select Any ONE)	1	History: Incredible India	History: Magnificent Maharashtra
	2	Geography: Geography of Agro-based Development	Geography: Geography of Rural Economic Development
	3	Pol. Sci.: Union Government	Pol. Sci.: State Government
	4	Psychology: Human Development	Psychology: Psychology of Happiness and Well-Being
	5	Economics: Sustainable Development	Economics: Economics of Organic Farming
VSC (Major Specific)	1	<u>DSC- A</u> – Hotel Accounting	<u>DSC- A</u> – Hospital Accounting
	2	<u>DSC- B</u> –Office Documentation and Record Keeping	<u>DSC- B</u> –Office Automation
	3	<u>DSC- C</u> – Critical Thinking	<u>DSC- C</u> –Business Data Visualization
	4	<u>DSC- G</u> – Corporate Banking Paper I	<u>DSC- G</u> – Corporate Banking Paper II
SEC (Select Any ONE)	1	Computerized Accounting I	Computerized Accounting II
	2	Financial Markets and Services Part I	Financial Markets and Services Part II
	3	Marketing of Financial Services Part I	Marketing of Financial Services Part II
AEC (Comp.)	1	English for Communication – III	English for Communication-IV
IKS (Major Specific)/ VEC	1	<u>DSC- A</u> – Evolution of Accounting in India	VEC: Environmental Studies
	2	<u>DSC- B</u> –Indian Knowledge System and Management	
	3	<u>DSC- C</u> – Indian Ancient Business	
	4	<u>DSC- G</u> – Ancient Banking System Paper I	

B. Com. Part III Semester V & VI (NEP-2020 Pattern)

- NOTE :**
- 1) **DSC : Discipline Specific Course :** All courses (subjects) are compulsory.
  - 2) **DSE : Discipline Specific Elective :** Candidate has to select any one course group (subject) which consists of Paper-I to IV, Paper-I & II for Sem.-V and Paper-III & IV for Sem-VI
  - 3) **SEC-Skill Enhancement Courses**

	Semester - V		Semester - VI
Code	Course (Subject)	Code	Course (Subject)
Core Course			
DSC-15	Modern Management Practices Paper-I	DSC-19	Modern Management Practices Paper-II
DSC-16	Business Regulatory Framework Paper-I	DSC-20	Business Regulatory Framework Paper-II
DSC-17	Co-operative Development Paper-I	DSC-21	Co-operative Development Paper-II
DSC-18	Business Environment Paper-I	DSC-22	Business Environment Paper-II
Discipline Specific Elective			
DSE-A1	Advanced Accountancy Paper-I	DSE-A3	Advanced Accountancy Paper-III
DSE-A2	Advanced Accountancy Paper-II	DSE-A4	Advanced Accountancy Paper-IV
DSE-B1	Industrial Management Paper-I	DSE-B3	Industrial Management Paper-III
DSE-B2	Industrial Management Paper-II	DSE-B4	Industrial Management Paper-IV
DSE-C1	Advanced Costing Paper-I	DSE-C3	Advanced Costing Paper-III
DSE-C2	Advanced Costing Paper-II	DSE-C4	Advanced Costing Paper-IV
DSE-H1	Advanced Banking Paper-I	DSE-H3	Advanced Banking Paper-III
DSE-H2	Advanced Banking Paper-II	DSE-H4	Advanced Banking Paper-IV
Skill Enhancement Courses			
SEC-5	Skill Enhancement Course-5	SEC-6	Skill Enhancement Course-6

B. Sc. Part I Semester I & II (NEP-2020 Pattern)

Vertical	Sr.	Subjects	SEM-I: DSC-I	SEM-I: DSC-II	Practical-I	SEM-II: DSC-III	SEM-II: DSC-IV	Practical-II
DSC (Select Any THREE)	1	Physics	Mechanics	Electricity and Magnetism	Practical I	Properties of Matter	Electricity and Magnetism- II	Practical- II
	2	Chemistry	Inorganic Chemistry	Organic Chemistry	Practical Paper I	Physical Chemistry	Analytical Chemistry	Practical Paper II
	3	Mathematics	Basic Algebra	Calculus	Mathematics Practical I	Differential Equations	Discrete Mathematics	Mathematics Practical II
	4	Botany	Phycology and Microbiology	Biomolecules and Cell Biology	Practical Based on Paper I and II	Mycology and Phytopathology	Archegoniate	Practical Based on Paper III and IV
	5	Zoology	Animal Diversity	Cell Biology	Practical I	Genetics	Ecology, Ethology, Evolution and Entomology	Practical II
	6	Statistics	Descriptive Statistics- I	Elementary Probability Theory	Practical on Basic Statistics	Statistical Methods	Discrete Probability Distributions	Statistics Practical- II
	7	Geography	Introduction to Geomorphology	Fundamentals of Climatology	Representation of Geo Data P-I	Fundamentals of Human Geography	Economic and Settlement Geography	Representation of Geo Data P- II

Vertical	Sr.	Faculty	Semester- I: OE- I	Semester- II: OE- II
OE (Select Any ONE)	1	Humanities	Marathi- मराठी भाषेचे अंतरंग	Marathi- साहित्याची रूपे
	2		Hindi- प्रयोजनमूलक हिंदी और कविताएं	Hindi- प्रयोजनमूलक हिंदी और कहानियां
	3		English- Basic English Usage	Improving Reading Comprehension in English (OE- II)
IKS/ VEC	1	Compulsory	IKS- Interdisciplinary Course in Generic IKS	VEC- Welcoming Diversity for Building Society: Democracy, Elections & Indian Constitution

B. Sc. Part II Semester III & IV (NEP-2020 Pattern)

Vertical	Sr.	Subject/ Faculty	Semester - III:			Semester - IV		
			Major - V	Major - VI	Major- Practical III	Major - VII	Major - VIII	Major- Practical IV
Group A (Select ONE as Major and ONE as Minor)	1	Chemistry	Physical Chemistry	Analytical Chemistry	Practical Paper- III	Inorganic Chemistry	Organic Chemistry	Practical Paper IV
	2	Mathematics	Differential Equations - II	Numerical Methods	Practical Paper- III	Differential Calculus	Integral Calculus	Practical Paper IV
	3	Statistics	Continuous Probability Distributions -I	Correlation and Regression Analysis	Practical Paper- III	Continuous Probability Distributions -II	Elementary Statistical Inference	Practical Paper IV
Group B as Major and ONE as Minor	1	Chemistry	Physical Chemistry	Analytical Chemistry	Practical Paper- III	Inorganic Chemistry	Organic Chemistry	Practical Paper IV
	2	Botany	Plant Morphology and Anatomy	Genetics and Molecular Biology	Practical Paper- III	Plant Physiology and Ecology	Plant Systematics and Economic Botany	Practical Paper IV
	3	Zoology	Fundamentals of Chordates	Biochemistry	Practical Paper- III	Human Reproductive Physiology	Applied Entomology	Practical Paper IV
Minor (Select any ONE) (Other than Major)	1	Chemistry	Paper V Physical Chemistry Paper VI Analytical Chemistry Practical Paper- III	Paper VII Inorganic Chemistry Paper VIII Organic Chemistry Practical Paper IV				
	2	Mathematics	Paper V Differential Equations – II Paper VI Numerical Methods Practical Paper- III	Paper VII Differential Calculus Paper VIII Integral Calculus Practical Paper IV				
	3	Statistics	Paper V Continuous Probability Distributions –I Paper VI Correlation and Regression Analysis Practical Paper- III	Paper VII Continuous Probability Distributions –II Paper VIII Elementary Statistical Inference Practical Paper IV				
	4	Botany	Paper V Genetics and Molecular Biology Paper VI Genetics and Molecular Biology Practical Paper- III	Paper VII Plant Physiology and Ecology Paper VIII Plant Systematics and Economic Botany Practical Paper IV				
	5	Zoology	Paper V Fundamentals of Chordates Paper VI Biochemistry Practical Paper- III	Paper VII- Human Reproductive Physiology Paper VIII- Applied Entomology Practical Paper IV				

Vertical	Sr.	Subject/ Faculty	Semester - III:	Semester - IV
OE (Select any ONE)	1	Marathi	स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी भाषा भाग १	स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी भाषा भाग २
	2	Hindi	संभाषण कौशल्ये	लेखन कौशल्ये
	3	English	English for Enhancing Soft Skills	English for Employability Skills
VSC (Major Specific)/ VEC	1	Chemistry	Practical Paper I	Environmental Studies
	2	Mathematics	Introduction to SciLab	
	3	Statistics	Practical on Data Analysis Using R-I	
	4	Botany	Nursery Development and Management	
	5	Zoology	Domestic and Pet Animal Feed Preparation	
SEC (Select any ONE)	1	Chemistry	Practical Skills in Chemistry- I	Practical Skills in Chemistry- II
	2	Mathematics	Mathematics Typesetting using Latex - I	Mathematics Typesetting using Latex - II
	3	Statistics	Practical on Data Analysis using MS Excel- I	Practical on Data Analysis using MS Excel- II
	4	Botany	Floriculture	Ethnobotany
	5	Zoology	Poultry Farming	Dairy Farming
AEC	1	Compulsory	English	English
CC/ CEP	1	All	CC- I: Co-curricular Courses	CEP- I:Community Engagement Programme

B. Sc. Part III Semester V & VI (NEP-2020 Pattern)

१) या वर्षासाठी इंग्रजी आणि SEC Paper V & VI हे अत्यावश्यक (Compulsory) आहेत.

* महत्वाची सूचना : (१) ग्रुप A च्या विद्यार्थ्यांनी रसायनशास्त्र, गणित किंवा संख्याशास्त्र यापैकी एक विषय निवडावयाचा आहे.

(२) ग्रुप B च्या विद्यार्थ्यांनी वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र किंवा रसायनशास्त्र यापैकी कोणताही एक विषय निवडावयाचा आहे.

Semester: Semester V - Chemistry	Semester: Semester VI - Chemistry
1) Paper IX-DSE-E5 Inorganic Chemistry	1) Paper XIII-DSE-F5 Inorganic Chemistry
2) Paper-X-DSE-E6 Organic Chemistry	2) Paper-XIV-DSE-F6 Organic Chemistry
3) Paper-XI-DSE-E7 Physical Chemistry	3) Paper-XV-DSE-F7 Physical Chemistry
4) Paper-XII-DSE-E8 Analytical and Industrial Chemistry	4) Paper-XVI-DSE-F8 Analytical and Industrial Chemistry
Semester: Semester V - Mathematics	Semester: Semester VI - Mathematics
1) Paper IX-DSE-E9 Mathematical Analysis	1) Paper XIII-DSE-F9 - Metric Spaces
2) Paper-X-DSE-E10 Abstract Algebra	2) Paper-XIV-DSE-F10 - Linear Algebra
3) Paper-XI-DSE-E11 Optimization Techniques	3) Paper-XV-DSE-F11 - Complex Analysis
4) Paper-XII-DSE-E12 Integral Transforms	4) Paper-XVI-DSE-F12 - Discrete Mathematics
Semester: Semester V - Statistics	Semester: Semester VI - Statistics
1) Paper IX-DSE-E13 Probability Distributions	1) Paper XIII-DSE-F13 Probability Theory and Applications
2) Paper-X-DSE-E14 Statistical Inference-I	2) Paper-XIV-DSE-F14 Statistical Inference-II
3) Paper-XI-DSE-E15 Design of Experiments	3) Paper-XV-DSE-F15 Sampling Theory
4) Paper-XII-DSE-E16 R-Programming and Quality Mgt.	4) Paper-XVI-DSE-F16 Operations Research

Semester: Semester V - Botany		Semester: Semester VI - Botany	
1) Paper IX-DSE-E25	Genetics and Plant Breeding	1) Paper XIII-DSE-F25	Plant Biochemistry & Molecular Bio.
2) Paper-X-DSE-E26	Microbiology, Plant Pathology and Mushroom Culture Technology	2) Paper-XIV-DSE-F26	Bioinformatics, Biostatistics & Economic Botany
3) Paper-XI-DSE-E27	Cytology and Research Techniques in Biology	3) Paper-XV-DSE-F27	Plant Biotechnology and Paleobotany
4) Paper-XII-DSE-E28	Horticulture and Gardening	4) Paper-XVI-DSE-F28	Bio Fertilizers and Herbal Drug Technology
Semester: Semester V - Zoology		Semester: Semester VI - Zoology	
1) Paper IX-DSE-E29	Comparative Anatomy of Vertebrates	1) Paper XIII-DSE-E30	Developmental Biology of Vertebrates
2) Paper-X-DSE-F29	Molecular Cell Biology & Animal Biotechnology	2) Paper-XIV-DSE-E32	Immunology
3) Paper-XI-DSE-F30	Biotechniques and Biostatistics	3) Paper-XV-DSE-E31	Applied Zoology-II
4) Paper-XII-DSE-F31	Aquatic Biology	4) Paper-XVI-DSE-F32	Insect Vectors and Histology

B.C.A. Part I / II / III (As per AICTE Norms)

Course Code	BCA- I (SEM I)	Course Code	BCA- I (SEM II)
CC101	Mathematics Foundations to Computer Science - I	CC103	Mathematics Foundations to Computer Science- II
SEC101	Problem Solving Techniques	CC104	Data Structures
CC102	Computer Architecture	CC105	Operating Systems
AEC101	General English	SEC102	Object Oriented Programming using Java
MDE101	Indian Vision for Human Society	CC102	Computer Architecture
VAC101	Environmental Science and sustainability	SEC103	Web Technologies
EC102	Marathi/Hindi/Sanskrit/ German/Japanese/Russian	VAC102	Indian Constitution

Course Code	BCA- II (SEM III)	Course Code	BCA- II (SEM IV)
CC201	Probability and Statistics	CC204	Relational Database Management System (RDBMS)
CC202	Data Base Management System	CC205	Computer Networks
SEC201	Python Programming	CC206	Design and Analysis of Algorithm
CC203	Software Engineering	CC207	Artificial Intelligence
DSE201*	Professional Elective-I	DSE202*	Professional Elective II
VAC201	Yoga/Sports/NCC/NSS/Disaster Mgt./Vivek Vahini	SEC202	Design Thinking and Innovation

Course Code	BCA- III (SEM V)	Course Code	BCA- III (SEM VI)
DSE301*	Professional Elective-III	CC301	Generative AI
DSE302*	Professional Elective-IV	CC302	Entrepreneurship and Startup Ecosystem
DSE303*	Professional Elective-V	DSE304*	Professional Elective- VI
SEC301	Quantitative Techniques	DSE305*	Professional Elective- VII
SEC302	Internship/Capstone Project	AEC301	Soft Skills
SEC303	Major Project [evaluation in sixth semester]	SEC304	Major Project [Initiated in 5th Semester]

M. Com. Part I, Sem. I and II (as per NEP 2020) Major Subjects – 1) Advanced Costing 2) Taxation

Vertical	Semester - I	Semester - II
Major Mandatory (Select Any ONE Specialization)	Advanced Costing Paper I	Advanced Costing Paper V
	Advanced Costing Paper II	Advanced Costing Paper VI
	Advanced Costing Paper III	Advanced Costing Paper VII
	Advanced Costing Paper IV	Advanced Costing Paper VIII
	Advanced Taxation Paper I	Advanced Taxation Paper V
	Advanced Taxation Paper II	Advanced Taxation Paper VI
	Advanced Taxation Paper III	Advanced Taxation Paper VII
	Advanced Taxation Paper IV	Advanced Taxation Paper VIII
Major Elective	Business Management	Organisational Behaviour
RM/ OJT	Research Methodology (Theory)	On the Job Training

M. Com. Part II, Sem. III and IV (as per NEP 2020) Major Subjects – 1) Advanced Costing 2) Taxation

Vertical	Semester - III	Semester - IV
Major Mandatory (Select Any ONE Specialization)	Advanced Costing Paper IX	Advanced Costing Paper XIII
	Advanced Costing Paper X	Advanced Costing Paper XIV
	Advanced Costing Paper XI	Advanced Costing Paper XV
	Advanced Costing Paper XII	
	Advanced Taxation Paper IX	Advanced Taxation Paper XIII
	Advanced Taxation Paper X	Advanced Taxation Paper XIV
	Advanced Taxation Paper XI	Advanced Taxation Paper XV
	Advanced Taxation Paper XII	
Major Elective	Business Finance I	Business Finance II
RM/ OJT	Research Project	Research Project

Fee Structure for B.A. / B. Com.

Sr. No.	Particulars	B.A.I/ B.Com.-I Grant			B.A.II/ B.Com.-II Grant			B.A.III/ B.Com.-III Grant		
		Paying	BC	EBC	Paying	BC	EBC	Paying	BC	EBC
1	Admission Fee	10	10	10	10	10	10	10	10	10
2	Tuition Fee	800	--	--	800	--	--	800	--	--
3	Library Fee	100	100	100	100	100	100	100	100	100
4	Gymkhana Fee	150	150	150	150	150	150	150	150	150
5	Other Fee	35	35	35	35	35	35	35	35	35
6	S. A. Fund	25	25	25	25	25	25	25	25	25
7	Youth Festival	80	80	80	80	80	80	80	80	80
8	Gym. Pro-Rata Contribution	50	50	50	50	50	50	50	50	50
9	Ashwamedh Fee	36	36	36	36	36	36	36	36	36
10	Development Fund	150	150	150	150	150	150	150	150	150
11	Contribution Fee	10	10	10	10	10	10	10	10	10
12	Lead College Fee	25	25	25	25	25	25	25	25	25
13	E-Facilities	50	50	50	50	50	50	50	50	50
14	Identity Fee	50	50	50	--	--	--	--	--	50
15	Eligibility Fee	75	75	75	--	--	--	--	--	75
16	Self Finance Unit	10	10	10	10	10	10	10	10	10
17	Student/Staff Kalyan Nidhi	100	100	100	100	100	100	100	100	100
18	Shahaji Bulletin	25	25	25	25	25	25	25	25	25
19	Magazine Fee	100	100	100	100	100	100	100	100	100
20	Jubilee Fund	25	25	25	25	25	25	25	25	25
21	Cultural Activities	100	100	100	100	100	100	100	100	100
22	Internal Exam	50	50	50	50	50	50	50	50	50
23	Ex. Student Fee	--	--	--	--	--	--	50	50	--
24	Youth Hostel	50	50	50	50	50	50	50	50	50
25	Student Accident Insurance (S.U)	20	20	20	50	20	20	20	20	20
26	Environment Fee	--	--	--	175	175	175	--	--	--
27	Avishkar Fee	10	10	10	10	10	10	10	10	10
28	Internet Suvidha	25	25	25	25	25	25	25	25	25
	Total	2,161	1,361	1,361	2,241	1,441	1,441	2,086	1,286	1,286
										4,111

Fee Structure for B. Sc. (Non Grant)

Sr. No.	Particulars	B.Sc. Part I	B.Sc. Part I Caste	B.Sc. Part II	B.Sc. Part II Caste	B.Sc. Part III	B.Sc. Part III Caste
1	Admission Fee	10	10	10	10	10	10
2	Ashwamedh Fee	36	-	36	-	36	-
3	Avishkar Fee	10	-	10	-	10	10
4	Contribution for Fund	10	10	10	10	10	10
5	Cultural Activities	100	-	100	-	100	-
6	Development Fund	150	-	150	-	150	-
7	E-Facilities	50	-	50	-	50	-
8	Eligibility Fee	75	-	-	-	-	-
9	Environment Fee	-	-	175	-	-	-
10	Ex. Student Fee	-	-	-	-	50	50
11	Gym. Pro-Rata Contribution	50	-	50	-	50	-
12	Gymkhana Fee	150	-	150	-	150	-
13	Identity Fee	50	50	-	-	-	-
14	Internal Exam.	50	50	50	50	50	50
15	Internet Suvidha	25	25	25	25	25	25
16	Jubilee Fund	25	-	25	-	25	-
17	Laboratory Deposit	50	50	-	-	-	-
18	Lead College Fee	25	-	25	-	25	-
19	Library Deposit	75	75	-	-	-	-
20	Library Fee	100	-	100	-	100	-
21	Magazine Fee	100	-	100	-	100	-
22	Other Fee	34	35	39	40	34	40
23	S. A. Fund	25	-	25	-	25	-
24	Self Finance Unit NSS	10	-	10	-	10	-
25	Shahaji Bulletin	25	25	25	25	25	25
26	Student Accident Insurance (SU)	20	-	20	-	20	-
27	Student/Staff Kalyan Nidhi	100	100	100	100	100	100
28	Tuition Fee	11,550	-	11,000	-	13,750	-
29	Youth Festival	80	-	80	-	80	-
30	Youth Hostel	50	-	50	-	50	-
Total		13,035	430	12,415	260	15,035	320

Fee Structure for B.C.A. (Non-grant)

Sr. No.	Particulars	B.C.A. Part I NEW	B.C.A. Part I Cast	B.C.A. Part II	B.C.A. Part II NEW	B.C.A. Part II Cast	B.C.A. Part III	B.C.A. Part III NEW	B.C.A. Part III Cast
1	Admission Fee	10	10	10	10	10	10	10	10
2	Avishkar Fee	10	10	10	10	10	10	10	10
3	S. A. Fund	25	-	25	25	-	25	25	-
4	Self Finance Unit NSS	10	-	10	10	-	10	10	-
5	Contribution for Fund	10	10	10	10	10	10	10	10
6	Internal Exam.	50	50	50	50	50	50	60	60
7	Shahaji Bulletin	25	25	25	25	25	25	25	25
8	Cultural Activities	100	-	100	100	-	100	100	-
9	Student/Staff Kalyan Nidhi	100	100	100	100	100	100	100	100
10	Gym. Pro-Rata Contribution	50	-	50	50	-	50	50	-
11	Lead College Fee	25	-	25	25	-	25	25	-
12	Ashwamedh Fee	36	-	36	36	-	36	36	-
13	Magazine Fee	100	-	100	100	-	100	100	-
14	Other Fee	54	45	54	54	45	29	44	45
15	Identity Fee	50	50	-	50	-	-	50	-
16	Computer Lab Fee	2,000	2,000	400	450	2,000	750	1,200	1,200
17	Library Fee	100	-	100	100	-	100	100	-
18	Youth Festival	80	-	80	80	-	80	80	-
19	Library Deposit	100	100	-	100	-	-	75	-
20	Development Fund	150	-	150	150	-	150	150	-
21	E-Facilities	50	-	50	50	-	50	50	-
22	Eligibility Fee	100	-	-	-	-	-	-	-
23	Gymkhana Fee	150	-	150	150	-	150	150	-
24	Tuition Fee	15,400	-	15,400	15,400	-	15,400	15,400	
25	Youth Hostel	50	-	50	-	50	-		
26	Jubilee Fund	25	-	25	25	-	25	25	-
27	Student Accident Insurance (SU)	20	-	20	20	-	20	20	-
28	Envirnment Science	-	-	175	175	-	-		
29	Ex. Student Fee	-	-	-	-	-	50	50	50
30	Internet Suvidha	25	-	-	-	-	-	-	-
	Total	18,905	2,400	17,205	17,405	2,250	17,405	18,005	2,300

Fee Structure for M. Com. (Non-grant)

Sr. No.	Particulars	M.Com. Part I NEW	M.Com. Part I Cast	M.Com. Part II	M.Com. Part II Cast	M.Com. Part II NEW
1	Admission Fee	10	10	10	10	10
2	Avishkar Fee	10	10	10	10	10
3	S. A. Fund	25	-	25	-	25
4	Self Finance Unit NSS	10	-	10	-	10
5	Contribution for Fund	10	10	10	10	10
6	Internal Exam.	50	50	50	50	50
7	Shahaji Bulletin	25	25	25	25	25
8	Cultural Activities	100	-	100	-	100
9	Student/Staff Kalyan Nidhi	100	100	100	100	100
10	Gym. Pro-Rata Contribution	50	-	50	-	50
11	Lead College Fee	25	-	25	-	25
12	Ashwamedh Fee	36	-	36	-	36
13	Magazine Fee	100	-	100	-	100
14	Other Fee	9	45	29	45	54
15	Identity Fee	50	50	-	50	50
16	Library Fee	100	-	100	-	100
17	Youth Festival	80	-	80	-	80
18	Library Deposit	100	100	-	100	-
19	Development Fund	150	-	150	-	150
20	E-Facilities	50	-	50	-	50
21	Eligibility Fee	75	-	-	-	75
22	Gymkhana Fee	150	-	150	-	150
23	Tuition Fee	8,000	-	8,000	-	8,000
24	Youth Hostel	50	-	50	-	50
25	Jubilee Fund	25	-	25	-	25
26	Student Accident Insurance (SU)	20	-	20	-	20
27	Computer Lab Fee	100	100	100	100	100
28	Ex. Student Fee	-	-	50	50	50
29	Internet Suvidha	25	25	25	25	25
	Total	9,505	500	9,355	550	9,605

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No.
No 005894

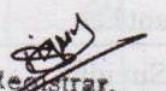

CERTIFICATE

This is to certify that University approval is given to *Shri Shahaji Chhatrapati Mahavidyalaya, Dasara Chowk, Dist.Kolhapur* to conduct the following courses for the academic year 2024-25.

Faculty of Humanities, Commerce & Management and Science & Technology

B.A. I	Grant-in-aid Division-3	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०९ जानेवारी १९७२	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि. १३/०७/१९९५	
Compulsory	- English, Marathi, Hindi.	
Optional	- English, Marathi, Hindi, History, Geography, Sociology, Political Science, Psychology, Economics.	
B.A. I	Non Grant Division-2	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- शिविस-१०१४/अ.तु./७५६९/मशि-३, दिनांक ११/०८/१९९४	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि. १३/०७/१९९५	
Compulsory	- English, Marathi, Hindi	
Optional	- English, Marathi, Hindi, History, Geography, Sociology, Political Science, Psychology, Economics.	
B.A. II	Grant-in-aid Division-3	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०९ जानेवारी १९७२	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि. १३/०७/१९९५	
Compulsory	- English, Environmental Science, S.T.D, I.D.S.- Logic (T), Public Administration, S.P., H.S.R.M., Cartography.	
Optional	- English, Marathi, Hindi, History, Geography, Sociology, Political Science, Psychology, Economics	
B.A. III	Grant-in-aid Division-3	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०९ जानेवारी १९७२	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि. १३/०७/१९९५	
Compulsory	- English	
Optional/Special	- English, Marathi, Hindi, History, Geography, Sociology, Political Science, Economics.	
B.Com. I	Grant-in-aid Division-2	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक ०९ जानेवारी १९७२	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि. १३/०७/१९९५	
Compulsory	- Business Communication-I, Business Economics-I, Principles of Business Management, Financial Accounting	
Optional	- Insurance, Principles of Marketing, Marathi.	

 Registrar,
 Shivaji University,
 Kolhapur.

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No. **No 005895**

2

B.Com. I Non Grant Division-1

Govt. Approval	- शिविस-१०१४/अ.तु./७५६९/मशि-३, दिनांक ११/०८/१९९४
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि. १३/०७/१९९५
Compulsory	- Business Communication-I, Business Economics-I, Principles of Business Management, Financial Accounting
Optional	- Insurance, Principles of Marketing, Marathi.

B.Com. II Grant-in-aid Division-2

Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०१ जानेवारी १९७२
Govt. Approval	- शिविस-१०१४/अ.तु./७५६९/मशि-३, दिनांक. ११/०८/१९९४
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि. १३/०७/१९९५
Compulsory	- Business Communication-II, Business Statistics, Business Economics-II, Corporate Accounting, Fundamental of Entrepreneurship, Money & Financial System, Environment Studies

B.Com. III Grant-in-aid Division-2

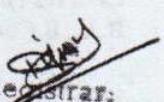
Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०१ जानेवारी १९७२
Govt. Approval	- शिविस-१०१४/अ.तु./७५६९/मशि-३, दिनांक. ११/०८/१९९४
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि. १३/०७/१९९५
Compulsory	- Business Regulatory Framework, Business Environment, Co-operative Development, Modern Management Practise.
Optional	- Advanced Accountancy Paper I & II, Advanced Costing Paper I & II, Advanced Banking Paper I & II, Industrial Management

B.C.A. I, II, III (Semester I to VI) Intake - 80

Govt. Approval	- एनजीसी-२००८/(२१५/०८)/मशि-३, दिनांक ११/०६/२००८
University Recent Approval	- शिवाजी वि./संलग्नता/टी-२/एसव्हीएम/वि.प.वि.क्र.२८ दि. २६/०६/२०२३/६५९ दि. ०३/०७/२०२३
Course	- संपूर्ण अभ्यासक्रम

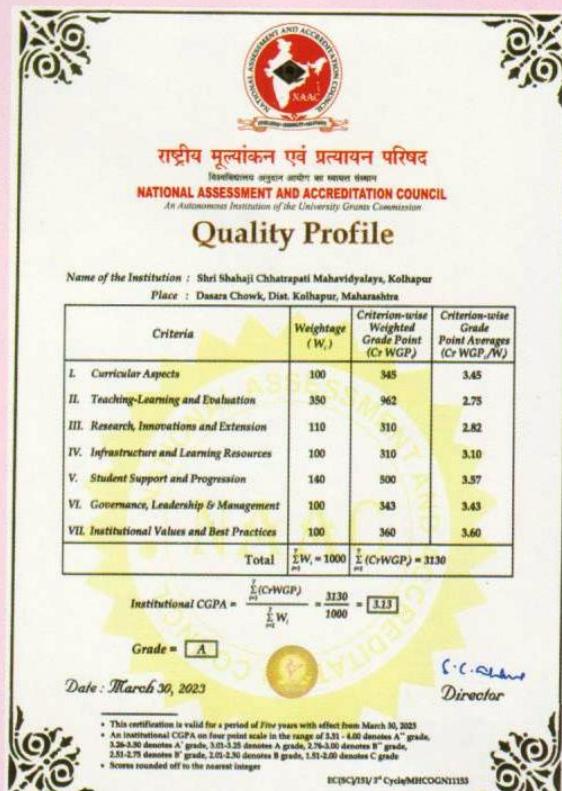
B.Sc. I Non Grant Division-1

Govt. Approval	- एनजीसी-२०१४(१०१/१४)/मशि-४, दिनांक १४/०६/२०१४
University Recent Approval	- शिवाजी वि./संलग्नता/टी-२/एसव्हीएम/वि.प.वि.क्र.२८ दि. २६/०६/२०२३/६५९ दि. ०३/०७/२०२३
Compulsory	- इंग्रजी
Optional	- फिजिक्स, केमिस्ट्री, मैथमॅटिक्स, स्टॅटिस्टिक्स बॉटनी, झुलॉजी, भूगोल.

 Registrar,
 Shivaji University,
 Kolhapur.

A Momentous Milestone: Our Journey towards Academic Excellence

ग्रार्थना

ज्ञानवंत कीर्तिवंत, राष्ट्रभक्त राष्ट्रसंत
तारक तुम्ही बहुनांस, वंदन करितो तुम्हास
तमसो मा ज्योतिर्गमय

ज्ञानं हि परमं बलम् ॥

ही जननी जन्मभूमी, वीरांची कर्मभूमी
सत्यधर्म मानवता, शाहूंची पुण्यभूमी
सावित्री ज्योतिराव, शिक्षणाचा करी प्रसार
तेजोमय ज्ञानसूर्य, संविधान शिल्पकार
सत्यशील सुंदरता, जीवना करी सफल
तमसो मा ज्योतिर्गमय

ज्ञानं हि परमं बलम् ॥

उनकाती ज्ञानदीप, विद्येच्या मंदिरात
श्रीपतराव बोंद्रेजी, आम्हांवरी कृपावंत
होऊ आम्ही नीतीवंत, होऊ आम्ही यशवंत
नवतंत्रा धरूनी ध्यास, विज्ञाना करू विकास
मातृ-पितृ-गुरुदेवा, वंदितो तव चरण कमल
तमसो मा ज्योतिर्गमय
ज्ञानं हि परमं बलम् ॥

* विद्यार्थी विकास योजना *

**विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी महाविद्यालयात विविध उपक्रम सातत्याने राबविण्यात येत असून,
विद्यार्थ्यांसाठी खालील सोयी-सुविधा उपलब्ध आहेत.**

- * समृद्ध व अद्ययावत ग्रंथालय व अभ्यासिका.
- * गरजू व हुशार विद्यार्थ्यांना पाठ्यपुस्तकांचे संच वर्षभर मोफत वापरण्याची संधी.
- * विद्यार्थी गुणवत्ता वाढीसाठी अतिरिक्त तास व सराव परीक्षांचे आयोजन.
- * विद्यार्थी सहाय्य निधीतून गरीब, होतकरू विद्यार्थ्यांना मदत.
- * व्यक्तिमत्त्व विकास, स्पर्धा परीक्षा, नोकरी इत्यादीसाठी व्यावसायिक मार्गदर्शन.
- * विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक, मानसिक समस्या निवारणासाठी समुपदेशन केंद्राची सुविधा.
- * उद्योजकता व करिअर विषयक मार्गदर्शन.
- * नेतृत्व कौशल्य, संवाद कौशल्य भाषिक कौशल्याधारित उपक्रमावर भर.
- * महाराष्ट्र शासन/विद्यार्पीठ अनुदान आयोग आणि न्यायालयाच्या 'विशाखा' आदेशानुसार महाविद्यालयात 'लैंगिक छळ प्रतिबंधक' समिती कार्यरत आहे.
- * विद्यार्थ्यांसाठी इंटरनेट सुविधा उपलब्ध आहे.
- * कमवा व शिका योजना.
- * गुणवंत विद्यार्थ्यांसाठी पारितोषिक योजना.

* महाविद्यालयाचे नियम *

- ◆ महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर प्रत्येक विद्यार्थ्याने ओळखपत्र गळ्यात घालणे बंधनकारक आहे.
- ◆ प्राचार्य, प्राध्यापक, कर्मचारी यांनी ओळखपत्राची मागणी केल्यास ओळखपत्र दाखविणे बंधनकारक आहे.
- ◆ 'रॅगिंग' हा दखलपत्र गुन्हा आहे. (संदर्भ महाराष्ट्र शासन निर्णय) त्याबाबतचा आदेश महाविद्यालय परिसरात प्रसारित करण्यात आला असून, त्याचे वाचन करावे.
- ◆ महाविद्यालयाच्या परिसरामध्ये मोबाईल वापरण्यास बंदी आहे.
- ◆ महाविद्यालयामधील प्रत्येक तास, स्वाध्याय आणि परीक्षेसाठी नियमित व वेळेवर उपस्थित राहणे बंधनकारक आहे, अन्यथा दंडात्मक कारवाई करण्यात येईल.
- ◆ महाविद्यालयाच्या परीक्षांना जे विद्यार्थी प्रविष्ट होणार नाहीत अथवा ज्यांना समाधानकारक गुण मिळणार नाहीत त्यांची टर्म रद्द करण्यात येईल.
- ◆ सातत्याने अनुपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थ्यावर नियमानुसार कारवाई होईल.
- ◆ वर्ग सुरु असताना विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयाच्या आवारात फिरु नये.
- ◆ महाविद्यालयाच्या प्रतिष्ठेला व शिस्तीला बाधा येईल असे कोणतेही वर्तन विद्यार्थ्यांने महाविद्यालय अथवा महाविद्यालयाबाबेर करू नये.
- ◆ फी, परीक्षा फॉर्म, शिष्यवृत्त्या किंवा इतर कार्यालयीन कामकाजासंदर्भात कार्यालयाशी वेळोवेळी संपर्क साधावा.

- ◆ ज्या विषयासाठी प्रकल्प कार्यपूर्तता करणे अनिवार्य आहे, त्या विषयाचे प्रकल्प संबंधित विषय शिक्षकांकडे दिलेल्या वेळेत पूर्ण करून जमा करणे बंधनकारक आहे.
- ◆ पर्यावरण अभ्यास (Environment Studies) या विषयाचे प्रकल्प व जर्नल्स/सेमिनार कार्य वेळोवेळी दिलेल्या सूचनानुसार पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.
- ◆ शिवाजी ग्रंथालयातील पुस्तके/मासिके यातील पाने फाडली किंवा खराब केली तर त्या पुस्तकाच्या/मासिकाच्या किंमतीच्या टुप्पट रकम दंड म्हणून वसूल करण्यात येईल.
- ◆ शासनाच्या आदेशानुसार प्रत्येक विद्यार्थी-विद्यार्थीर्नीनी प्रवेश फॉर्मवर आपला आधारकार्ड नंबर, मतदान ओळखपत्र क्रमांक, मोबाईल नंबर, पालकांचा मोबाईल नंबर, ई-मेल आयडी इ. नोंद करणे अनिवार्य आहे.
- ◆ प्रवेश घेतेवेळेस मूळ प्रमाणपत्रांच्या (गुणपत्र, शाळा सोडल्याचा दाखला) आवश्यक तेवढ्या झेरॉक्स प्रती विद्यार्थ्यांने स्वतःजवळ ठेवाव्यात. नंतर मूळ प्रमाणपत्रे अगर त्यांच्या झेरॉक्स प्रती महाविद्यालयाकडून मिळणार नाहीत.
- ◆ दुचाकी वाहनधारकांना महाविद्यालय पार्किंगचे नियम बंधनकारक आहेत.
- ◆ विद्यार्थ्यांकडून वेळोवेळी सुधारित माहिती अपडेट केली जाते. त्यासाठी सूचना फलक किंवा महाविद्यालयाची वेबसाईट पहावी.

श्री. एम. व्ही. भोसले
अधिकारी

श्री. आर. जे. भोसले
प्रबंधक

प्राचार्य

**महाविद्यालयाची
वेळ.....**

कला व वाणिज्य शाखा : सकाळी ७.३० ते दुपारी १.४५
विज्ञान शाखा : सकाळी ११.३० ते सायंकाळी ५.१५
कार्यालयीन वेळ : सकाळी ९.४५ ते सायंकाळी ५.१५